

BOGUSŁAW ULJASZ

FINANSOWANIE DZIAŁALNOŚCI
KOŚCIELNYCH INSTYTUCJI ZE ŚRODKÓW
ZINTEGROWANEGO PROGRAMU OPERACYJNEGO
ROZWOJU REGIONALNEGO

1. WSTĘP

Mija kolejny rok polskiego członkostwa w UE, jest to okres, który może być podstawą do podsumowań i refleksji. Szczególnie istotne jest wykorzystywanie środków finansowych, które w okresie przedakcesyjnym wzbudzały emocje i kontrowersje.

Umieszczenie Polski w kręgu beneficjentów europejskich funduszy strukturalnych było zgodne z polityką strukturalną Unii Europejskiej. „Polityka ta zakłada osiągnięcie gospodarczej i społecznej spójności na obszarze Unii Europejskiej”¹. Środki, o których mowa, w przeważającym zakresie dostępne były w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego. Instrument ten służy do redystrybucji środków finansowych, pochodzących z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolniczych – w sumie 2 805,8 miliona euro².

Dr BOGUSŁAW ULJASZ – WZNPIE KUL; adres do korespondencji: e-mail boul@o2.pl

¹ G. G ę s i c k a, *Wykład Otwarty „Fundusze strukturalne szansą rozwoju Polski”*, Centrum Badawczo-Szkoleniowe Wyższej Szkoły Zarządzania i Administracji w Zamościu, Zamość 2005, s. 8.

² I. N. P e r e z, A. K u c h a r s k a, *Fundusze Strukturalne i fundusz Spójności w Unii Europejskiej 2000-2006*, Wrocław 2002, s. 33 (Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego 2 306,3 mln euro, Europejski Fundusz Społeczny 375,5 mln euro, Europejski Fundusz Orientacji i Gwarancji Rolniczych).

Zasady dzielenia tych środków zostały szczegółowo opracowane przez Ministra Gospodarki i Pracy w Uzupełnieniu Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego 2004-2006³, które weszło w życie 11 października 2005 r.

W dokumencie w katalogu ostatecznych odbiorców znalazł się Kościół katolicki i inne związki wyznaniowe. Dlatego też zasadne było zbadanie czy zapis ten jest martwym zwrotem dającym jedynie zapewnienie Kościołowi, czy też stał się on ostatecznym beneficjentem środków europejskich i jakie priorytety były przedmiotem jego zainteresowań; oczywiście w tym miejscu należy poczynić zastrzeżenie, że artykuł niniejszy stanowi próbę jedynie wycinkowego badania tej materii. Ponieważ za materiał badawczy obrano jedynie dane dotyczące podpisanych umów na realizację poszczególnych projektów bez sprawdzenia ile wniosków nie zostało zakwalifikowanych do realizacji zarówno z powodu błędów formalnych, jak i odległego miejsca w rankingu.

Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego na lata 2004-2006 to podstawowy dokument, który określa zasady przyznawania środków unijnych oraz podmioty które mogą się o nie ubiegać. Zaliczone do niego zostały również Kościoły i związki wyznaniowe. Patrząc na wyżej wymieniony dokument możemy określić jego strukturę w następujący sposób: zbiór priorytetów, które dzielą się na działania, a te z kolei na poddziałania.

Wśród działań, jakie wymieniają Kościoły i związki wyznaniowe, jako beneficjentów ostatecznych wymienić można: działanie 1.3 Regionalna Infrastruktura Społeczna⁴, 1.4 Rozwój turystyki i kultury⁵, 1.5 Infrastruktura Społeczeństwa Informacyjnego⁶, znajdujące się w priorytecie 1 Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmocnieniu konkurencyjności regionów.

Również w priorytecie 3 Rozwój lokalny w działaniach 3.1 Obszary wiejskie⁷, 3.2 Obszary podlegające restrukturyzacji⁸, 3.3 Zdegradowane obszary

³ Dz.U. 2004, nr 198, poz. 1644.

⁴ Uzupełnienie ZPORR Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej, Warszawa 2004, s. 51.

⁵ Tamże, s. 60.

⁶ Tamże, s. 68.

⁷ Tamże, s. 149.

⁸ Tamże, s. 158.

miejskie po przemysłowe i po wojskowe, 3.5 Lokalna infrastruktura społeczna⁹.

Należy w tym miejscu postawić pytanie czy umieszczenie sformułowania „Organizacje pozarządowe nie działające w celu osiągnięcia zysku, w tym stowarzyszenia, fundacje, Kościoły i związki wyznaniowe prowadzące statutową działalność...” w kręgu beneficjentów było wyrazem budowania społeczeństwa obywatelskiego i realizacją zasady współdziałania, czy też pragmatycznym podejściem do problemu. W celu znalezienia odpowiedzi na to pytanie należy sięgnąć do dokumentów planistycznych, bezpośrednio powiązanych ze Zintegrowanym Programem Operacyjnym Rozwoju Regionalnego. Będą to w szczególności: Narodowy Plan Rozwoju¹⁰ oraz strategie rozwoju poszczególnych województw i dziedzin gospodarki.

2. OGÓLNE ZAŁOŻENIA POSZCZEGÓLNYCH PRIORYTETÓW

Z analizy Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego oraz jego uzupełnienia wynika, że jednostki Kościoła katolickiego mogą być beneficjentem ostatecznym w dwóch priorytetach – 1 i 3.

Jak wynika z tabeli stanowiącej załącznik do niniejszego przedłożenia, z szansy tej skorzystali w sposób zadowalający beneficjenci, otrzymując 47 357 183,04 PLN, co stanowi znaczący procent ogólnej kwoty dofinansowania projektów w priorytetach 1 i 3.

Celem głównym w priorytecie 1 była „Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmocnieniu konkurencyjności regionów”¹¹. W ramach niniejszego priorytetu wyróżniono sześć celów cząstkowych, których realizacja według założeń zawartych w rozporządzeniu miała mieć kluczowe znaczenie dla regionów. Były to w przeważającej części cele determinujące rozwój układów komunikacyjnych oraz działania związane z ochroną środowiska, ale ustawodawca wskazał również za cel szczegółowy „wzrost znaczenia centrów regionalnych jako miejsc inwestycji i koncentracji działalności

⁹ Tamże, s. 187.

¹⁰ Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o Narodowym Planie Rozwoju (Dz. U. 2004, nr 116, poz. 1206).

¹¹ Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego stanowiący załącznik do rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy (Dz. U. 2004, nr 166, poz. 1745).

gospodarczej, społecznej, sportowej i kulturalnej. Jeszcze wyraźniej zostało to zaakcentowane w działaniu 1.4 Rozwój turystyki i kultury.

Właśnie do tego działania skierowane były projekty składane przez instytucje kościelne. Kilka z nich otrzymało dofinansowanie. Z lektury tytułów, wniosków, które otrzymały dofinansowanie, wynika, że głównym ich celem była renowacja zabytkowych obiektów kościelnych i klasztornych.

Warto w tym miejscu zaznaczyć, że w większości przypadków były to obiekty sakralne o niebagatelnym znaczeniu historycznym i kulturowym. Wsparcie było udzielane na ochronę dziedzictwa kulturowego, a poziom dofinansowania był ustalony na 75% kosztów kwalifikowanych, gdyż projekty składane przez instytucje kościelne nie generowały znaczącego zysku netto¹². Innym ograniczeniem wprowadzonym przez dokumenty planistyczne jest fakt, że wartość projektu infrastrukturalnego związana z ochroną dziedzictwa kulturowego powinna wynosić co najmniej 4 000 000 PLN. To ograniczenie mogło spowodować mniejsze zainteresowanie tym priorytetem przez innych beneficjentów, np. jednostki samorządu terytorialnego, które w pierwszej kolejności składały projekty na rozbudowę infrastruktury drogowej i ochrony środowiska.

Wyżej wymienione warunki progowe preferowały beneficjentów posiadających znaczny budżet na renowację obiektów historycznych. Warto w tym miejscu zaznaczyć, iż dotychczasowy sposób finansowania projektów w ramach ZPORR wymagał od wnioskodawcy zaangażowania znaczących środków własnych na każdym z etapów związanych z realizacją wniosku.

Po pierwsze na etapie przygotowywania aplikacji projektowej podmiot ubiegający się o dofinansowanie musiał przeznaczyć środki własne na wykonanie ekspertyz, projektów konserwatorskich, projektów budowlanych i studium wykonalności. Środki te mogły być uznane za zakwalifikowane do refundacji po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku, jednak w przypadku odrzucenia wniosku stawały się kosztem, który ponosił wnioskodawca.

Po drugie podmiot realizujący projekt finansował inwestycje najpierw ze środków własnych bądź kredytu, a następnie występował z wnioskiem o płatność do instytucji zarządzającej. Jak pokazuje praktyka, rozpatrywanie wniosków o płatność jest procesem długotrwałym i skomplikowanym, dlatego też w trakcie realizacji projektu beneficjenci nieposiadający znaczących środków własnych nie są w stanie zrealizować projektu w terminach przewidzianych

¹² Przez znaczący zysk netto zgodnie z wytycznymi ZPORR należy rozumieć zysk na poziomie 25% całości projektu.

w umowie o dofinansowanie. Warto przypomnieć, że w Unii Europejskiej obowiązuje zasada n+2. Wynika z niej konieczność realizacji projektu maksymalnie w okresie trzech lat.

Realizowane w tym priorytecie wnioski przez kościelne jednostki organizacyjne mają duże znaczenie dla regionu, w którym są zlokalizowane, gdyż podnoszą one konkurencyjność regionu i są „komplementarne z Priorytetem 3, ZPORR Rozwój lokalny”¹³. Takie ujęcie projektów pozwala również na dofinansowanie ich z krajowych środków publicznych, jakimi mogą być: budżet państwa, budżety jednostek samorządu terytorialnego. W polityce długofalowej regionu tego typu dofinansowanie może być inwestycją, która przyniesie efekt w postaci zwiększenia ruchu turystycznego, stworzenia nowych miejsc pracy w obsłudze tego ruchu, może także przyczynić się do promocji regionu.

Kolejnym priorytetem, który umożliwił jednostkom Kościoła katolickiego aplikowanie o środki unijne w ramach ZPORR był priorytet 3 „Rozwój lokalny”, a w szczególności jego działanie 1 „Obszary wiejskie”¹⁴ oraz działanie 5 „Lokalna infrastruktura społeczna”¹⁵ poddziałanie 2.

Realizacja działań w ramach tego priorytetu ukierunkowana jest na wspomaganie procesu restrukturyzacyjnego rozwoju lokalnego poprzez wsparcie projektów z zakresu infrastruktury technicznej. Działania w ramach tego priorytetu miały na celu zapobieganie problemom społecznym, zwiększenie możliwości zatrudnienia oraz ochronę zdrowia społeczności lokalnej. Ogólnie na realizację tego priorytetu przewidziano kwotę 970 031 043 PLN. Kwota ta w przeważającej większości została wykorzystana na budowę dróg, kanalizacji, oczyszczalni ścieków przez jednostki samorządu terytorialnego. Warto jednak zauważyć, iż znalazły się tu również projekty realizowane przez organizacje pozarządowe działające *non-profit* w tym fundacje, stowarzyszenia, Kościoły i inne związki wyznaniowe. Zrealizowane w tym obszarze projekty przez jednostki organizacyjne Kościoła katolickiego dotyczyły renowacji zabytkowych obiektów sakralnych, a także doposażenia i remontów obiektów służby zdrowia i opieki społecznej (patrz załącznik).

Poziom dofinansowania z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego był rozdysponowywany m.in. przez ZPORR i wynosił w tym priorytecie 75% wydatków kwalifikowanych. Projekt mógł otrzymać również wsparcie ze

¹³ *Uzupełnienie ZPORR, Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej, Warszawa 2004, s. 62.*

¹⁴ Tamże, s. 243.

¹⁵ Tamże, s. 300.

środków publicznych. Projekty w ramach tego priorytetu nie były ograniczone, co do wartości jednak w wypadku przebudowy bądź modernizacji służby zdrowia musiał spełniać wymogi określone w aktualnych przepisach prawa¹⁶.

Analizując projekty realizowane przez jednostki organizacyjne Kościoła katolickiego w obrębie poddziałania lokalnej infrastruktury ochrony zdrowia należy stwierdzić, że o te środki najczęściej starały się zgromadzenia zakonne prowadzące placówki medyczne. Projekty dotyczyły zarówno prac budowlanych, jak np. rozbudowy i doposażenia Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego dla Dzieci w Wierzbicach. Co ciekawe, większość tych projektów zlokalizowana była w województwie dolnośląskim. Można zatem wysnuć tezę, iż w pozostałych częściach Polski informacja o możliwości aplikowania przez instytucje Kościoła do ZPORR działania 3.5.2 nie była dostatecznie rozpropagowana. Jak widać z powyższego Kościół katolicki w Polsce sięgał skutecznie po środki unijne, może zastanawiać jedynie fakt nierównomiernego poziomu absorpcji. Jednostki organizacyjne Kościoła katolickiego w południowej Polsce aktywniej i skuteczniej ubiegały się o środki w ramach ZPORR. W niniejszym artykule nie brano pod uwagę innych programów operacyjnych.

W celu pełnego zobrazowania procesu absorpcji należy zwrócić uwagę na trudności związane z aplikowaniem. Leżą one zarówno po stronie administracji państwowej, jak i samych instytucji Kościoła katolickiego. Te pierwsze stworzyły dla wnioskodawców bardzo czasochłonne i zawiłe procedury wymagające znajomości przepisów szczególnych prawa i finansów. Drugie zaś wynikają z konieczności konsultowania z przełożonymi zgromadzeń oraz kancelarzami Kurii Biskupich poczynań szczególnie finansowych.

Ponadto barierą przy pozyskiwaniu omawianych środków był ich niewystarczający poziom w okresie 2004-2006 w porównaniu z mnogością beneficjentów i potrzeb. Na uwagę zasługuje również fakt braku wiedzy i umiejętności po stronie beneficjentów kościelnych.

Prognoza na lata 2007-2013

Lata 2007-2013 to kolejny okres budżetowania Unii Europejskiej, w którym Polska jako pełnoprawny członek wspólnoty będzie uczestniczyć w ab-

¹⁶ Rozporządzenia ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 21 września 1992 r., w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać pod względem fachowym i sanitarnym pomieszczenia i urządzenia zakładu opieki zdrowotnej (Dz. U. 1992, nr 74, poz. 366).

sorpcji środków UE. Rząd Polski zaproponował na ten czas nowe instrumenty finansowe, które mają służyć redystrybucji środków unijnych.

Będą to programy operacyjne: „Konkurencyjna gospodarka”, „Infrastruktura i Środowisko”, „Współpraca terytorialna”, „Rozwój Polski Wschodniej”, „Kapitał ludzki”, „Promocja turystyki” oraz 16 regionalnych programów operacyjnych dla każdego z województw. Instrumenty te mają rozdysponować niespotykaną w naszej historii kwotę 59,5 mld EURO. Środki te będą pochodzić z: Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego – 31,1 mld EURO, Funduszu Spójności – 19,5 mld EURO, Europejskiego Funduszu Społecznego – 8,9 mld EURO, Europejskiego Funduszu Rolnego – 11,8 mld EURO, Europejskiego Funduszu Rybackiego – 0,6 mld EURO. Maksymalny pułap wsparcia z tych funduszy będzie oscylował między 50% a 85% kosztów kwalifikowanych.

Programy operacyjne na lata 2007-2013 nie zostały jeszcze zatwierdzone przez rząd polski ani komisję europejską, ale należy przypuszczać że zawarte w nich rozwiązania i kwoty wsparcia nie ulegną znacznym zmianom. Lektura programów operacyjnych, zwłaszcza wojewódzkich, pozwala na wysnucie tezy, że również w latach 2007-2013 a nawet 2015¹⁷ jednostki organizacyjne Kościoła katolickiego będą mogły otrzymywać wsparcie finansowe przy realizacji projektów zgodnych z zawartymi w nich priorytetami. Przykładem może być Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego¹⁸, który w osi priorytetu 3 „Infrastruktura rozwoju zasobów ludzkich” w kręgu beneficjentów uprawnionych o aplikowanie wymienia Kościół katolicki.

Ten przykład może być potwierdzeniem pewnej prawidłowości, która swymi korzeniami sięga znacznie głębiej. Dobra współpraca pomiędzy jednostkami organizacyjnymi Kościoła katolickiego a organami samorządu terytorialnego w odrodzonej po 1989 roku Polsce ma dobre tradycje. Jednostki Kościoła katolickiego wspomagały państwo w realizacji jego zadań, zwłaszcza tych, które skierowane były do obywateli. Współdziałanie to ma swoje podstawy w wielu aktach normatywnych na czele z Konstytucją¹⁹, która w art. 25 wprowadza zasadę współdziałania. Współdziałanie tych instytucji

¹⁷ Realizacja programów UE opiera się na zasadzie n+2, która pozwala na finansowanie projektów w okresie trzyletnim, zatem istnieje możliwość finansowania projektów UE, zakontraktowanych w 2013, a nawet w 2015 roku.

¹⁸ Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2017 – wstępny projekt na dzień 10 maja 2006 – dostępny na www.podkarpackie.pl

¹⁹ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. 1997, nr 78, poz. 483).

było wielokrotnie weryfikowane, chociażby przy wspólnych inicjatywach niesienia pomocy osobom wykluczonym społecznie i oceniane było zawsze pozytywnie. Można przypuszczać więc między innymi, dlaczego samorządowe organy mające prawo inicjatywy uchwałodawczej w projektach regionalnych programów operacyjnych w kręgu beneficjentów wymieniły Kościół katolicki. Warto zaznaczyć, że nie jest on proponowany tylko jako beneficjent, mogący aplikować ośrodki na finansowanie projektów miękkich²⁰, ale także twardych, czyli infrastrukturalnych. Przykładem takiego podejścia może być projekt regionalnego programu operacyjnego na lata 2007-2013 dla województwa dolnośląskiego. W priorytecie 9 zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego oraz rozwój kultury na dolnym Śląsku wymieniono w kategorii beneficjentów Kościoły i związki wyznaniowe, które mogą starać się o dofinansowanie projektów nawet w wysokości 85% wydatków kwalifikowanych. Warto dodać, że również ogólnopolski program operacyjny Infrastruktura i Środowisko przewiduje możliwość wspierania finansowego projektów realizowanych przez Kościół katolicki. Również w priorytetach dotyczących edukacji niemal we wszystkich wojewódzkich programach operacyjnych wymienia się Kościoły i związki wyznaniowe jako podmioty mogące starać się o dofinansowanie projektów. Wynika z tego jasno, że zarówno organy administracji rządowej, jak i samorządu terytorialnego szczebla wojewódzkiego darzą zaufaniem Kościół katolicki i uważają go za dobrego beneficjenta, mogącego korzystać ze środków unijnych i budżetu państwa. Trudno w tym miejscu przesądzać czy przełoży się to na ilość złożonych przez Kościół wniosków, które otrzymają dofinansowanie. Można jednak przypuszczać, iż gospodarność i zaradność jednostek organizacyjnych Kościoła katolickiego pozwoli na skorzystanie w jeszcze większym zakresie ze środków strukturalnych, niż miało to miejsce w okresie 2004-2006.

Publikacje prasowe i wypowiedzi duchowieństwa dają podstawy do prognozowania, że najbardziej oblegane będą te programy operacyjne, które pozwalają finansować renowacje i konserwacje zabytkowych obiektów sakralnych wymagających odnowy. Równie atrakcyjne będą programy pozwalające finansować działalność charytatywną, medyczną oraz edukacyjną. Najprawdopodobniej Kościół w Polsce, podobnie jak to ma miejsce w krajach „starej piętnastki”, aktywnie uczestniczyć będzie w absorpcji środków unijnych.

²⁰ Przez projekty miękkie rozumie się projekty mające na celu inwestowanie w kapitał ludzki, np. poprzez szkolenia, przekazywanie nowych umiejętności. W wyniku realizacji tych projektów nie powstają obiekty infrastrukturalne.

PODSUMOWANIE

Absorpcja środków Unijnych przez jednostki organizacyjne Kościoła katolickiego przebiegała w sposób nieróżniący się od innych organizacji zdefiniowanych jako pozarządowe w Polsce. Warto jednak zauważyć, że tylko niewielka część złożonych wniosków otrzymała dofinansowanie.

Dysproporcja pomiędzy złożonymi wnioskami, a otrzymanym dofinansowaniem może wynikać z niewłaściwie przygotowanych wniosków oraz z niewystarczającej ilości środków.

Na etapie programowania niewystarczająca ilość środków finansowych została przeznaczona na rozwój infrastruktury, w tym również renowacji obiektów sakralnych, oświatowych i służby zdrowia, natomiast dość znaczne środki zostały przekazane na realizację tzw. projektów miękkich, co do realizacji których instytucje NGO i JST oraz jednostki organizacyjne Kościoła katolickiego nie były dobrze przygotowane. Analiza danych dostępnych na stronach internetowych Ministerstwa Rozwoju Regionalnego potwierdza również tezę, iż procedury aplikacyjne są bardzo trudne i czasochłonne, dlatego też wiele wniosków odpada na etapie oceny formalnej.

Jeszcze inną kwestią są sprawy związane z realizacją zwłaszcza tych projektów, w których wnioskodawca jest zobowiązany do korzystania z procedury zamówień publicznych. W trakcie stosowania procedury zamówień publicznych beneficjenci są narażeni na zawilości przepisów prawa związanego z odwołaniami, co skutkować może opóźnieniami w realizacji projektu. Warto zauważyć, że podobne problemy mają wyspecjalizowane jednostki administracji rządowej i samorządowej.

Następnym problemem, z jakim stykały się jednostki organizacyjne Kościoła katolickiego, jest fakt niedoskonałej instytucji prefinansowania, która w założeniu miała na celu ułatwić realizację projektów, a w rzeczywistości podnosi ona koszty i nakłady pracy konieczne przy rozliczaniu projektów, co szczególnie doskwiera podmiotom starającym się o środki.

Na koniec warto wspomnieć jeszcze o jednym aspekcie, a mianowicie o kosztach przygotowania wniosku (studium wykonalności i inne załączniki również kosztownie). Zniechęcają one beneficjentów o staranie się o środki, gdyż w przypadku nieotrzymania dofinansowania dokumenty te – ze względu na zmieniające się wytyczne instytucji zarządzających – dezaktualizują się.

Mimo tych wszystkich problemów należy stwierdzić, że poziom absorpcji wzrasta, a aplikujący przygotowują coraz lepsze wnioski tak, iż pozwala to z optymizmem patrzeć na lata 2007-2013.

BIBLIOGRAFIA

I. Literatura

- G ę s i c k a G., Wykład Otwarty „Fundusze strukturalne szansą rozwoju Polski”, Centrum Badawczo-Szkoleniowe Wyższej Szkoły Zarządzania i Administracji w Zamościu, Zamość 2005.
- P e r e z I. N., K u c h a r s k a A., Fundusze Strukturalne i fundusz Spójności w Unii Europejskiej 2000-2006, Wrocław 2002.

II. Źródła

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 (Dz. U. 1997, nr 78, poz. 483).
- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r o Narodowym Planie Rozwoju (Dz. U. 2004, nr 116, poz. 1206).
- Rozporządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 21 września 1992 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać pod względem fachowym i sanitarnym pomieszczenia i urządzenia zakładu opieki zdrowotnej (Dz. U. 1992, nr 74, poz. 366).
- Projekt regionalnego programu operacyjnego na lata 2007-2013 dla województwa dolnośląskiego dostępny na www.umwd.dolnyslask.pl
- Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2017 – wstępny projekt na dzień 10 maja 2006 – dostępny, na www.podkarpackie.pl
- Uzupełnienie ZPORR Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej, Warszawa 2004.
- Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego stanowiący załącznik do rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy, Dz. U. 2004 r., nr 166, poz. 1745.

III. Strony internetowe:

- www.europa.eu
www.fundusze-strukturalne.gov.pl
www.mofnet.gov.pl
www.wrota.podkarpackie.pl

ANEKS

Priorytet/ działanie	Nazwa projektu	Beneficjent	Woje- wództwo	Kwota
1.4	Renowacja zabytkowego zespołu kościelno-klasztornego oo. Franciszkanów w Opolu	Zakon Braci Mniejszych, Dom Zakonny w Opolu (Klasztor Franciszkanów)	opolskie	6 488 700,00
1.4	Budowa Ośrodka Turystyczno-Wypoczynkowego w zespole pałacowym w Kamieniu Śląskim w gminie Gogolin	Diecezja opolska	opolskie	7 445 931,08
1.4	Rewaloryzacja zamku opactwa cystersów wraz z otoczeniem w Krzeszowie	Diecezja legnicka	dolnośląskie	13 118 102,96
1.4	Rewaloryzacja zabytkowego pałacu biskupów wraz z otoczeniem na Ostrowie Tumskim	Kuria Metropolitarna Wrocławska Kościoła Rzymskokatolickiego	dolnośląskie	5 166 761,06
1.5	Leonardus – rewaloryzacja historycznego zespołu sakralno-plebańskiego w Brzostku	Parafia Rzymskokatolicka pw. Podwyższenia Krzyża Świętego	podkarpackie	1 999 999,97
1.5	Konserwacja pełna zakrystii, dwóch krucht oraz ławek	Parafia Rzymskokatolicka pw. Marii Magdaleny w Dukli	podkarpackie	527 040,00
3.1	Remont i konserwacja kościoła neogotyckiego w Pieczyskach	Rzymskokatolicka Parafia Narodzenia Najświętszej Maryi Panny w Pieczyskach	mazowieckie	3 059 900,00
3.1	Restauracja barokowego kościoła w parafii p.w. Św. Rocha w miejscowości Jasieniec	Parafia Kościoła Rzymskokatolickiego p.w. Św. Rocha w Jasieńcu	mazowieckie	606 951,00
3.1	Renowacja kościoła parafialnego pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Barnimiu	Kuria Metropolitarna Szczecińsko-Kamieńska	zachodnio-pomorskie	765 508,78
3.1	Wymiana pokrycia dachowego w zabytkowym kościele w Grodzisku Dolnym	Parafia Rzymskokatolicka pw. Św. Barbary w Grodzisku Dolnym	podkarpackie	677 756,53

3.5.2	Termoizolacja obiektu NZOZ Ośrodek Rehabilitacyjno-Opiekuńczy Zgromadzenia Sióstr św. Elżbiety	Zgromadzenie Sióstr Świętej Elżbiety, Prowincja Wrocławska we Wrocławiu	dolnośląskie	1 399 087,86
3.5.2	Zakup wyposażenia i termoizolacja budynku Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego w Dzierżoniowie	Zgromadzenie Sióstr Świętej Elżbiety, Prowincja Wrocławska we Wrocławiu	dolnośląskie	1 365 416,19
3.5.2	Rozbudowa zakładu Opiekuńczo-Leczniczego dla Dzieci w Wierzbicach	Zgromadzenie Sióstr św. Józefa, Prowincja Wrocławska	dolnośląskie	2 911 525,06
3.5.2	Zakup urządzeń medycznych do rehabilitacji niepełnosprawnych dzieci ZOL w Jasz kotlu	Zgromadzenie Sióstr Maryi Niepokalanej Prowincji Wrocławskiej	dolnośląskie	67 700,63
3.5.2	Remont pomieszczeń higieniczno-sanitarnych dla niepełnosprawnych dzieci ZOL w Jasz kotlu	Zgromadzenie Sióstr Maryi Niepokalanej Prowincji Wrocławskiej	dolnośląskie	137 301,92
3.5.2	Poprawa dostępności do diagnostyki i terapii schorzeń układu pokarmowego w Szpitalu Bonifratrów	Konwent Ojców Bonifratrów w Krakowie	małopolskie	1 619 500,00
	Zachowanie dziedzictwa kulturowego kolegiaty Św. Marcina w Opatowie	Parafia Rzymskokatolicka pw. Świętego Marcina w Opatowie	świętokrzyskie	
			Razem	47 357 183,04

FINANCING OF ECCLESIASTICAL INSTITUTIONS USING
THE FUNDING OF INTEGRATED OPERATIONAL
PROGRAMME FOR REGIONAL DEVELOPMENT

S u m m a r y

The article discusses the use of EU support programme resources by ecclesiastical institutions. There appear to be several problems, however. At the level of programming, inadequate number of financial means have been allocated to infrastructure development, including renovation of sacral, educational and medical care buildings, but a great number of these means, on the other hand, have been allocated to so-called soft projects. However, institutions like NGOs and JST as well as organisational bodies of the Catholic are not prepared for taking advantages from these means of support. Data analysis available on the website of the Regional Development Department confirms the assumption that application procedures are very difficult and time-consuming, therefore many application forms are rejected at the beginning of formal evaluation.

Translated by Tomasz Pałkowski

Słowa kluczowe: Unia Europejska, Programy pomocowe Unii Europejskiej, instytucje kościelne.

Key words: European Union, European Union's Support Programmes, ecclesiastical institutions.